

Sammanträdesprotokoll

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2023-11-02

Plats och tid
Förvaltningshuset - Amsterdam, kl. 13:00-17:00

Paragraf
§47-§56

Närvarande
Se sidan 2

.....
Sekreterare   Marit Strömgren

.....
Ordförande   Jörgen Edsvik

.....
Justerare   Jarmo Laiho

Kommunala Pensionärsrådet
Sammanträdesdatum 2023-11-02

Ledamöter	Närvarande	Frånvarande	Tjänstgörande ersättare
Jörgen Edsvik (S) ordf.	X		
Anders Ekman (C) SBN	X		
Eva Ålander (S) OMV	X		
Susanne Falk PRO vice ordf.	X		
Christer Bergström PRO		X	
Kurt Eriksson PRO		X	
Bo Bergstad SPF	X		
Catharina Hedin SPF		X	
Margareta Bergström SKPF	X		
Jarmo Laiho FSFP	X		
Åke Karlsson RPG	X		
Gerd Karlsson SKPF	X		
Lars-Erik Oxbacke (S) KFN	X		
Ersättare	Närvarande	Frånvarande	
Margareta Larsson (M) KS		X	
Hans Södergren (SD) SBN	X		
Anders Jansson Gladh (M) OMV	X		
Jonny Hoff PRO	X		
Bengt Lindkvist SPF	X		
May Hägglund SPF		X	
Eva Olsén SKPF	X		
Birgitta Wadman SKPF	X		
Elsa Kontturi FSFP		X	
Tord Gillving RPG	X		
Berit Wallstedt PRO	X		
Birgitta Persson PRO	X		
Göran Lindström (M) KFN	X		
Övriga närvarande			
Monica Hansson, sektor Utbildning Elisabeth Hasselgren, sektor Vårld Linnéa Skytt, sektor Livsmiljö Lisa Hjalsten, sektor Livsmiljö Edvin Karlsson, sektor Livsmiljö Emma V Eriksson, Region Gävleborg Marie Bengtsson, sektor Vårld Ann-Charlotte Jansson, sektor Styrning och stöd Marit Strömberg, sektor Styrning och stöd			

Justerare	Utdragsbestyrkande

Ärendelista

- § 47 Upprop och val av justerare
- § 48 Föregående protokoll
- § 49 Detaljplaner under arbete
- § 50 Information från nämnder och bolag
- § 51 Sektor Vårld
- § 52 Sektor Vårld
- § 53 Sektor Livsmiljö/Region Gävleborg
- § 54 Sektor Vårld, Äldrevänlig kommun
- § 55 Övrigt
- § 56 Avslutning och kommande möte

Justerare			Utdragsbestyrkande

§ 47 Upprop och val av justerare

Kommunala Pensionärsrådet väljer Jarmo Laiho att justera protokollet.

§ 48 Föregående protokoll

Ärendebeskrivning

Föregående protokoll hittar du här: [Möte 2023-09-20 | MeetingPlus \[sv\] \(gavle.se\)](#)

Önskemål om tillägg från föregående protokoll §44 gällande skrivningen om bostadsförsörjningsprogrammet:

Pensionärsrådet fick i uppdrag vid KPR 19/4-23 §22 att vid brådskande svarstider på inkomna remisser använda beredningen som en remissinstans. Dock tas remisser upp i det samlade rådet i första hand. Riktlinjerna för bostadsförsörjningsprogrammet kom till KPR:s kännedom en bra bit in under remisstiden varför brådskande uppstod och beredningen fick till uppgift att skriva remissvar från KPR:s pensionärsledamöter och svaret delges på nästkommande KPR.

§ 49 Detaljplaner under arbete

Ärendebeskrivning

Detaljplaner hittar du här: [Detaljplaner – Gävle kommun \(gavle.se\)](#)

§ 50 Information från nämnder och bolag

Ärendebeskrivning

Aktuell information från Omvårdnadsnämnden samt Kultur- och fritidsnämnden.

Lars-Erik Oxbacke (S) och Göran Lindström (M) presenterar sig, är nyinvalda kontaktpolitiker i Kommunala Pensionärsrådet från Kultur- och fritidsnämnden. Deras roll är att lyssna in önskemål och få feedback att ta med till sin nämnd och om något särskilt behöver informeras så tar dom upp det. I dagsläget har det inte hänt så mycket nytt förutom nerdragningarna på kultur som påverkar äldre. Man arbetar med en handlingsplan på vad man bör göra och inte och det är viktigt att få in synpunkter för att kunna göra en helhetsbedömning på att man gör rätt prioriteringar. I handlingsplan arbetar man även med analyser på hur neddragningarna påverkar samhället i längden.

Eva Ålander (S) ordförande i Omvårdnadsnämnden informerar om nuläget i verksamheten.

- Det finns fortsatt tomma lägenheter på vård- och omsorgsboenden. På Hemlingborg har det hittills startats upp tre avdelningar. Övriga kommer att tas i drift under våren 2024.
- Prognostiserat ekonomiskt resultat för helåret 2023: -25 miljoner.

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunala Pensionärsrådet
Sammanträdesdatum 2023-11-02

Framst kopplat till bemanning, förstärkningar och hyrpersonal.

- Det pågår ett omfattande arbete med bemanning och schemaläggning för att klara kravet på elva timmars dygnsvila som trädde i kraft 1/10.
- I detta ligger också avskaffandet av den flexibla arbetstidsmodellen och införandet av resursturer för personalen på boenden och i hemtjänsten.

Ärenden från nämnden den 26/10:

- Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, sept. -23
- Revidering av nämndens besluts- och delegationsförteckning
- Remiss/svar på en e-petition om ensamsittande
- Uppföljning av kvalitetsgranskningen för Solberga (Bergby)

Dessutom gjorde Omvårdnadsnämnden ett studiebesök vid det nyöppnade vård- och omsorgsboendet Hemlingborg där dom fick en rundvisning i lokalerna och information om arbetssättet.

Nästa möte: Torsdag 23/11, klockan 8.30-17.00 (Magasinsplan 19).

Höjning av maxtaxan och hemsjukvårdsavgift:

- Beslutet som ska tas i Kommunfullmäktige består av två delar; en höjning av hemsjukvårdsavgiften och en justering av regelverket med en höjning av taket i maxtaxan från 48% till 53,92%.
- Möjligheten att göra den höjningen infördes 2016 och den första gången som förvaltningen i Gävle kommun förde fram det här förslaget till beslut var 2017. Den stora majoriteten av Sveriges kommuner har samma nivå på maxtaxan som Gävle kommun nu föreslås ansluta till.
- Hemsjukvårdsavgiften har inte höjts sedan skatteväxlingen 2012. Den har varit på samma nivå sedan dess, nu föreslås den indexregleras och ligga på samma nivå som en timmes hemtjänst.
- Viktigt att komma ihåg är att det alltid görs en individuell uträkning. När kommunen räknar ut vilken avgift som någon ska betala måste de ta hänsyn till att denne får behålla en summa som täcker normala levnadskostnader ("förbehållsbelopp"). När bostadskostnad och omsorgsavgift är betald ska personen alltid ha kvar en viss summa pengar varje månad från sin nettoinkomst. För 2023 är det 6 470 kronor/månad om du lever ensam är det och 5 279 kronor/person och månad för sammanboende. Om du inte har kvar det beloppet får du betala en reducerad avgift för omsorgen och då kommer maxtaxan inte alls in i bilden.

Justerare			Utdragsbestyrkande

§ 51 Sektor Vårld

Ärendebeskrivning

HR-konsult Elisabeth Hasselgren samt Monica Hansson, rektor på vuxenutbildningen informerar om äldreomsorgslyftet.

Äldreomsorgslyftet ska stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbildas sig på arbetstid.

Statsbidraget ges som ersättning för personalkostnaderna för personalen som studerar och kan inte användas till andra kostnader.

Utbildningar som ger rätt till stöd:

- Yrkespaket till undersköterska (1 500 p), inklusive eventuell kombination med kurser i svenska språket.
- Yrkespaket till vårdbiträde (800 p), inklusive eventuell kombination med kurser i svenska språket.
- Utbildningar på folkhögskolorna som motsvarar Skolverkets yrkespaket till undersköterska respektive vårdbiträde.
- Annan utbildning inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen som har relevans för arbetet med vård och omsorg om äldre där deltagarna kan utveckla kunskaper och förmågor om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, eller uppnå kompetens som anges i Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor.
- Kurser om exempelvis lyftteknik, demens, välfärdsteknik och nutrition samt utbildning till språkombud och handledarutbildning hos Vård- och omsorgscollege.
- Även intern fortbildning med relevans för arbetet inom äldreomsorgen kan godkännas. Det gäller dock inte obligatorisk utbildning för nyanställd.

Villkor för att få statsbidraget:

Personalkostnaderna för studerande inom ramen för Äldreomsorgslyftet.

- Följa hur medlen har använts. Kommunen måste därför ha en särskild kontering för statsbidraget.
- Vilka verksamheter inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen som får del av statsbidraget.
- Vilka medarbetare som studerar samt antagningsbesked.
- Vilka utbildningar medarbetarna genomgår eller har genomgått, med tillhörande beskrivning av utbildningens innehåll.

Syftet med förändringarna är att skapa förutsättningar för en nationellt sammanhållen utbildning som ger möjlighet att uppnå de kompetenskrav för arbete som undersköterska som Socialstyrelsen föreslagit. Yrkes titeln är skyddad från 1 juli 2023 och det utfärdas behörighetsbevis för att få använda titeln Undersköterska.

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunala Pensionärsrådet
Sammanträdesdatum 2023-11-02

För att få Vård- och omsorgs college:

- Vårdbiträde: Yrkespaketet 800 p
- Undersköterska: Yrkespaketet 1500 poäng
- Diplomet är en merit
- Kvalitetssäkrad utbildning

Antalet deltagare år 2021-2022 var 23 stycken (hel klass), vårterminen 2021 deltog 12 enskilda, höstterminen 2022 deltog 10 enskilda, vårterminen 2023 deltog 23 enskilda, höstterminen 2023 deltog 28 enskilda. På språkutbildningen deltog 19 stycken. Januari-24 erbjuds en till kurs.

Vuxenutbildningen har fler studerande som läser till undersköterska och som inte tar del av äldreomsorgslyftet och studerar på sin fritid. (LOV företagen, Regionen).

Totalt studerande inom vård år 2023 är 440 personer (350 kvinnor, 90 män).

”Äldreomsorgslyftet ska stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid”

Inom Valfärd Gävle är det 77% undersköterskor (900st) samt 23% vårdbiträden (270st).

Nuläge i äldreomsorgslyftet:

- Status
- Hur fungerar det med vikarier/statsbidrag?
- Utmaning schema
- Kommande omgång VT24

§ 52 Sektor Valfärd

Ärendebeskrivning

Dietist Linnéa Skytt informerar om nattfastan på särskilda boenden.

Nattfasta är ett verktyg för att skapa sig en bild av en persons näringsintag och innebär att kartlägga tiden man fastar mellan kvällens sista måltid till nästa dags första måltid. Äldre är inte lika robusta för lång fasta på natten som friska vuxna och risk finns för undernäring och nattfastan är en del i nutritionsutredningen som görs av sjuksköterska löpande.

Syftet med nattfastemätningarna är att vara en del i det förebyggande arbetet av undernäring genom att identifiera ofrivilligt lång nattfasta samt att identifiera brister i rutiner som orsakar att nattfastan överskrider 11 timmar ofrivilligt.

Vad är undernäring?

- Näringsrubbning i form av brist på energi, protein eller andra näringsämnen

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2023-11-02

- Ökad risk hos äldre pga. sjukdom, ät- och sväljsvårigheter, funktionsnedsättning
- 60% på vård- och omsorgsboende är i riskzon
- Andel med undernäring inom Vålfärd Gävle är okänt

Undernäring innebär:

- Vårdskada i sig, men kan också bidra till vårdskador
- Fall, sår, skador som ej läker
- Längre sjukhusvistelser
- Stort lidande, för tidig död
- Stora kostnader

Brister kan vara för tidig middag, för sen frukost eller att inget kvällsmål erbjuds. Natfastemätningarna är en viktig del i nutritionsarbetet för att kvalitetssäkra den vård som ges. Strävan är att på vilket boende du än flyttar in, ska kvaliteten på vården vara densamma. Du ska bli erbjuden en tillräckligt kort nattfasta var du än bor.

60 % av tiden hos våra kunder går till att äta. Upp till 8 mål per dag om man äter väldigt lite varje gång. Att äta färre än 4 ggr/ dygn över 70 år innebär en 3 gånger ökad risk för att drabbas av undernäring.

- Vävnadsnedbrytning stoppas då blodsockret höjs
- Bättre sömn med något i magen – mer ork till måltider och aktiviteter dagen därpå
- Större chans att hinna äta dagens rekommenderade måltider om timmarna inte "sovs bort"
- En god nutrition förebygger fallrisk

Målet är att ingen på vård- och omsorgsboende ofrivilligt ska ha en nattfasta som överstiger 11 timmar och medarbetare antecknar på pappersblankett för när något serveras. Då kund tackar nej, sover eller inte äter antecknas erbjuden nattfasta och den faktiska tiden noteras.

Kunder som inte bör vara med exkluderas vilka är dom som har sondmat, är i palliativt skede, de som avböjt besök nattetid och de som äter egen mat på rummet.

Åtgärder vid för lång nattfasta kopplas sjuksköterska in i individärenden för nutritionsbehandling och enhetschef får i uppgift att upprätta åtgärdsplan. Krävs också utbildning, bjuda in dietist och genomgång på arbetsplatsträffar.

- Solgårdsgatan genomfört i år

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum 2023-11-02

- Fleminggatan gjorde under 2022 och fortsätter under höst 2023
- Selggrens fick inkomma med skriftlig förklaring

Framgångsfaktorer och reflektioner

- Inarbetade rutiner
- Tydlig ledning och styrning från enhetschef
- Välinformerad personal som får återkoppling på utfört arbete
- Personalkontinuitet
- Individanpassat arbetssätt
- Nattfastan är ett mått. Vill vi veta mer om undernäring behövs andra metoder

§ 53 Sektor Livsmiljö/Region Gävleborg

Ärendebeskrivning

Trafikplanerarna Lisa Hjalsten, Edvin Karlsson och Emma V Eriksson från X-trafik informerar om hållplatser/kollektivtrafik.

Kommunen och Regionen arbetar väldigt tätt gällande hur linjenät ska utformas och byggas. Kommunen bygger, äger och sköter driften av hållplatserna.

Tidigare inlämnade frågor för besvarande:

- Ny hållplats är under byggnation på Muréngatan och ersätter den gamla men är placerad nära vändningen vid bron. Troligen färdigbyggd innan jul.
- I Andersberg (Rågången) finns det ett glapp där man har tagit bort en linje och det är långt att gå till Andersbergs centrum. Enligt Regionen är enstaka turer inte möjliga att tillhandahålla eftersom man tappar andra aspekter om resan tar för lång tid med många stopp. Ett snabbare flyt i linjen är mer önskvärt för att man inte ska tappa resenärer. Regionen ska dock förmedla behovet/önskemålet till arbetsgruppen och återkommer med ett utlåtande om frågan i Andersberg.

Det finns dock parametrar hur långt det ska vara mellan hållplatserna för att göra åkandet mer attraktivt. På landsbygden kan man ha längre avstånd och man försöker bygga bra cykel- och gångvägar till hållplatserna. Kommunen har dock ett ansvar att bygga äldreboenden, vårdinrättningar och matbutiker 100 meter från en hållplats.

Anders Ekman (C) tillägger att om man ska få kollektivtrafiken att fungera så måste samhällsplaneringen ske på ett bra sätt och ske i ett tidigt skede. Man måste också ha en balansgång med närhet och hastighet.

Justerare	Utdragsbestyrkande

§ 54 Sektor Vårld, Äldrevänlig kommun

Ärendebeskrivning

Uppdaterad information ges om projektet "digitalisering" i träffpunkter samt var i kommunen lokalerna ligger (bifogad kartbilaga).

En digital träffpunkt är en strategi för digitalisering som följer samhällets utveckling och ingår i verksamhetsplanen för 2022-2025. Man får statliga medel för att kunna driva projektet som startade under Corona pandemin.

Målet är att till 2023-12-31 utöka träffpunkter för seniorer till att även erbjuda dessa digitalt för att motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap. Seniorer i Gävle kommun ska kunna delta på träffpunkternas aktiviteter fysiskt och/eller digitalt. Redan befintliga plattformar ska vara basen för digitala träffpunkten, Teams, Facebook och Youtube. Digitala träffpunkten ska vara tillgänglig dygnet allt timmar årets alla dagar. Aktiviteterna kan vara förinspelade eller genomföras via livesändning. Aktiviteterna ska vara intressestyrda utefter seniorernas önskemål.

Digitala träffpunkten ska administreras av redan befintlig verksamhet, volontärer, seniorer och samverkanspartners, men huvudansvaret ligger på aktivitetsamordnarna.

För att nå ut använder man sig av bland annat, styrgrupp och arbetsgrupp, man omvärdsbevakar, handleder, har digitala kurser, via informationskampanjer, digitala fikaträffar m.m. En digital grundkurs har anordnats där man lärt ut hur man scollar, svappar, surfar, använder bank-id, Swish och säkerhet, digital kultur, streama music och film samt sociala medier.

Utmaningarna är att implementera det i arbetsgruppen, kunna möta olika förväntningar, tiden samt konkurrens och kostnad.

§ 55 Övrigt

§ 56 Avslutning och kommande möte

Ordföranden tackar för detta möte.

Nästa möte är den 7 december klockan 13-17, Rådhuset/festsalen.

Justerare	Utdragsbestyrkande